

Practicile de stress testing în bănci

Masă Rotundă Asociația Română a Băncilor

19 octombrie 2007

Bogdan Moinescu

Expert

Banca Națională a României

Oana Nedelescu

**Director pentru Analize și Politici
Special Projects Initiative**

I. Obiectivul mesei rotunde

Sublinierea elementelor de bază ale metodologiilor de stress testing utilizate în bănci, așa cum reies din practicile internaționale, pentru stimularea un dialog profesional mai documentat între bănci și banca centrală.

II. Rolul și acoperirea practicilor de stress testing în bănci

- Un instrument folosit în managementul riscului pentru evaluarea impactului potențial asupra unei bănci (sau grup de bănci) a unui eveniment specific sau a unei modificări a unui set de variabile financiare
- O abordare uniformă și prospectivă pentru identificarea riscurilor potențiale, generate de șocuri excepționale dar plauzibile

II. Rolul și acoperirea practicilor de stress testing în bănci (cont.)

- Practicile de stress testing sunt utilizate pentru nevoile interne ale băncilor în vederea:
  - identificării reacției diferitelor arii de activitate în fața unor evenimente extreme;
  - estimării sensibilității factorilor de credit la evenimente extreme pentru a asigura o bună calibrare;
  - identificării corelațiilor “ascunse” în portofoliu,
  - fundamentării deciziilor de alocare a portofoliului și a strategiilor în condiții extreme;
  - evaluarea potențialelor cerințe de capital în anumite circumstanțe de creditare viitoare;
  - identificarea unor puncte de referință (benchmarks) pentru a determina cât mai exact situația curentă pe piață.

II. Rolul și acoperirea practicilor de stress testing în bănci (cont.)

- Sub Pilonul II al Noului Acord de Capital (Basel II) băncile sunt solicitate să realizeze proceduri de stress testing riguroase prospective pentru a identifica **evenimente sau schimbări plauzibile în condițiile de piață care ar putea avea un impact negativ asupra băncii.**

III. Cerințele CEBS pentru procedurile de stress testing

- Calibrarea testelor de stress
  - în funcție mărimea și gradul de sofisticare a instituțiilor
  - în funcție de riscuri materiale specifice, evenimente excepționale, dar plauzibile
- Frecvența și orizontul de timp al procedurilor de stress testing
  - în funcție de maturitatea și lichiditatea pozițiilor supuse testelor
- Calitatea datelor și sisteme IT

III. Cerințele CEBS pentru procedurile de stress testing (cont.)

- Rolul conducerii băncilor și delegarea unor sarcini spre comitetele de risc sau managementul superior
- Revizuirea și actualizarea metodologiei de stress testing
- Linii directoare de stress testing in funcție de categoriile de risc (macroeconomic, de piață, de concentrare, de lichiditate, etc.)

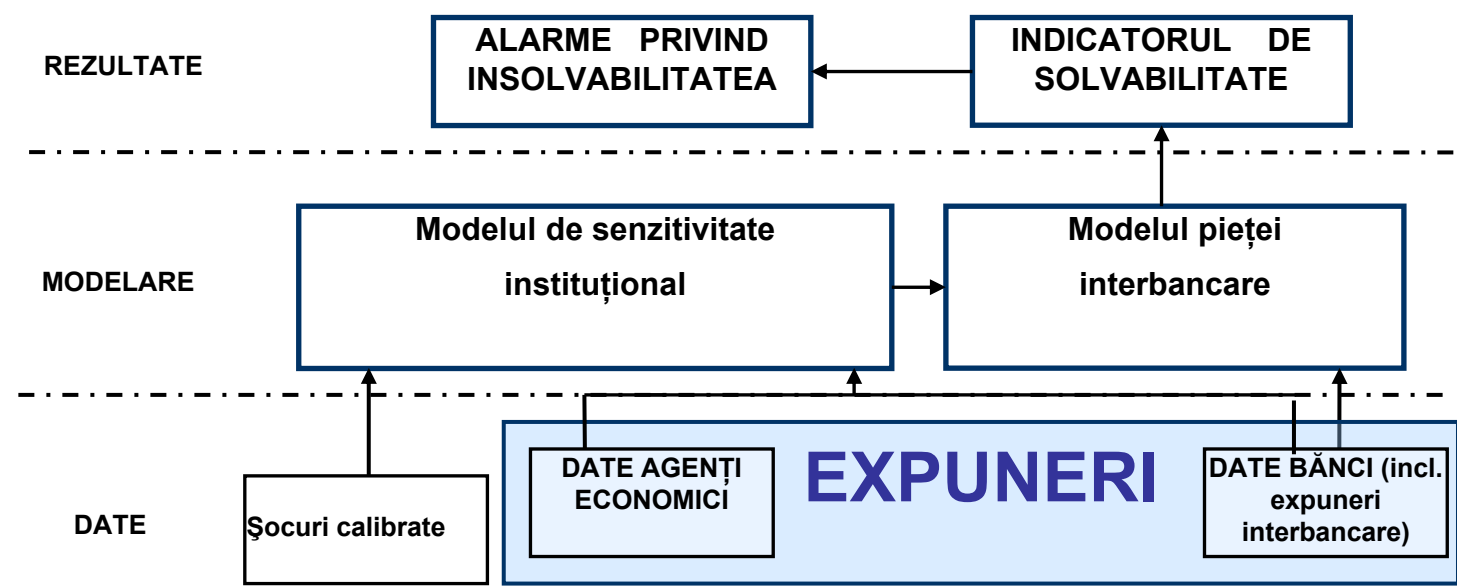
IV. Modelul de stress testing al BNR

IV.1. Aspecte structurale

- Metodologie sistemică, incluzând fenomenul de contaminare interbancară
- Abordare de la parte la întreg

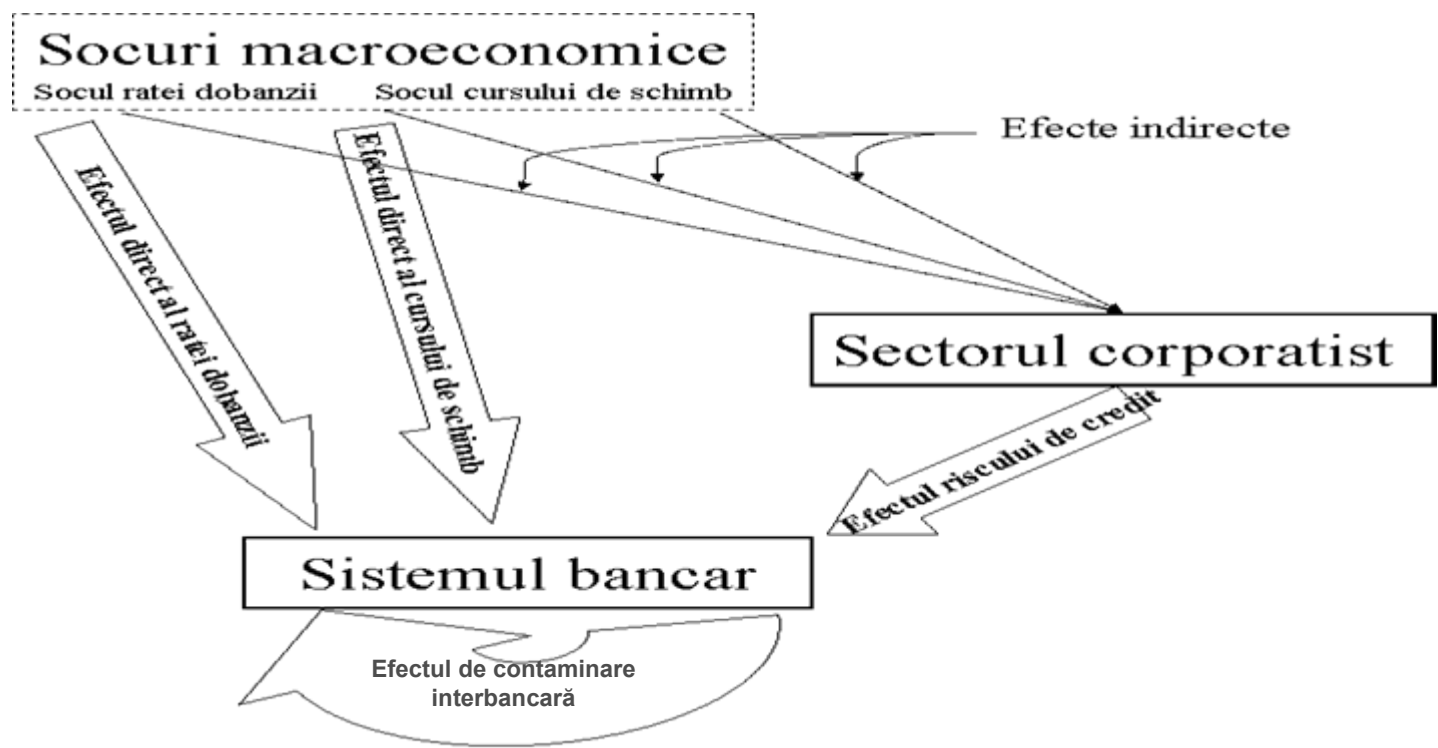

IV.2. Modelul conceptual al metodologiei aplicației de *stress testing*

IV.3. Cadrul metodologic al modelului *stress test*

IV.4. Categoriile de expuneri

- Poziția valutară
- Necorelarea pe benzi de scadență la nivelul operațiunilor cu clientela
- Creditele acordate companiilor nefinanciare
- Expunerile interbancare

IV.5. Modele utilizate

- Analiza de senzitivitate pentru cuantificarea efectului direct indus de modificarea cursului de schimb
- *Re-pricing gap model* pentru cuantificarea efectului direct indus de modificarea ratei de dobândă
- Sistem de rating pentru efectul indirect al modificării cursului de schimb și ratei dobânzii

IV.6. Cerințele de date pentru modelul stress-test

	Riscul ratei de schimb	Riscul ratei dobanzii	Riscul de credit	Riscul pieței interbancare	Indicatorul de solvabilitate
Poziția valutară	X				
Activele sensibile nete separate pe benzi de scadență		X			
Bilanțul și contul de profit și pierdere pentru agenții economici			X		
Veniturile și cheltuielile denominate în valută ale agenților economici			X		
Debitele agenților economici față de sectorul bancar			X		
Împrumuturi acordate pe piața interbancară de către instituțiile de credit				X	
Fondurile proprii					X
Activele ponderate cu gradul de risc					X

IV.7. Scenarii extreme, dar plauzibile

- **Categorii:**
  - Creștere economică nulă timp de doi ani consecutivi
  - Deprecierea severă a cursului de schimb
  - Aprecierea severă a cursului de schimb
- **Calibrare** – În colaborare cu colegii de la Direcția Modelare și Previziune Macroeconomică

IV.8. Rezultate

- individuale (bancă cu bancă)
- agregate în cinci categorii de bănci:
  - cu capital de stat
  - cu capital privat autohton
  - privatizate
  - cu capital străin
- agregate la nivel de sistem

IV.9. Testarea rezistenței sistemului bancar românesc la șocuri extreme, dar plauzibile la jumătatea anului 2006

	Total	Bănci cu capital de stat	Bănci privatizate	Bănci cu capital privat autohton	Filiale ale băncilor internaționale repute	Alte bănci cu capital străin
Raportul de solvabilitate agregat, înainte de șoc (%)	17,76	45,41	14,14	14,14	24,69	22,9
Raportul de solvabilitate agregat, după șoc (%)	14,91	42,12	11,19	10,94	22,51	19,92
Mărimea impactului total (pp)	-2,85	-3,28	-2,95	-3,20	-2,19	-2,99

Sursa: BNR

V. Întrebări deschise

1. Cât de important este pentru băncile românești să înceapă să dezvolte propriile modele interne de stress testing?
2. Care sunt principalele probleme percepute de bănci în dezvoltarea și implementarea testelor de stress (disponibilitatea datelor, dezvoltarea metodologiilor, etc.)?
3. Care este practica băncilor în calibrarea testelor de stress? Ar fi indicațiile băncii centrale de ajutor?
4. Care sunt principalele tipuri de teste de stress folosite de bănci (stress testing pentru riscul de credit, de lichiditate, trading portofolios, veniturile nete din dobânzi, etc.)?

V. Întrebări deschise (cont.)

5. Dacă testele de stress relevă anumite vulnerabilități, ce măsuri corective se iau? Atât experiența BNR, cât și a băncilor ar fi utilă în acest sens.
6. Ar putea testele de stress individuale să fie de folos băncii centrale în exercițiile de stress testing bottom-up? Care sunt cerințele pentru implementarea unei astfel de abordări?

Mulțumim!